

КИЇВСЬКА ДУХОВНА КОНСИСТОРІЯ

(назва фонду)

Фонд № 127

Опис № 289

Липовецький повіт, 1821 рік

(назва опису)

1821–1834 рр.

(крайні дати документів)

ПЕРЕДМОВА

25 січня 1721 р. набув чинності Духовний регламент, згідно з яким ліквідовувалася патріарша форма управління Російською православною церквою. Її вищим керівним органом стала Духовна колегія, згодом перейменована в Святійший Синод (далі – Синод). З 1721 р. розпочинається перебудова єпархіального управління в межах запропонованого великоросійського зразка на колегіальній основі. Важливою ланкою реформи стало впровадження на єпархіальному рівні нових органів з управлінськими функціями – духовних консисторій, які підпорядковувались Синоду. 9 липня 1744 р. указом Синоду “Об именовании архиерейских домовых правлений консисториями”, було уніфіковано назву центральних установ в єпархіях.

У 1744 р. засновано Київську духовну консисторію. У 1789 р. Київську духовну консисторію перейменовано у Київську духовну дикастерію, а з 1832 р. їй повернули попередню назву – Київська духовна консисторія. Київська духовна консисторія виконувала функції вищого колегіального органу Київської митрополії, була адміністративним органом православної церкви у межах єпархії. Київській духовній консисторії належала адміністративна, виконавча та судова влада.

До функцій Київської духовної консисторії належали:

- захист і поширення православ'я;
- нагляд за порядком богослужіння у церквах;
- контроль за діяльністю духовенства;
- станом парафій і монастирів;
- освячення нових церков;
- рукоположення у священники та диякони;
- висвячення у стихар;
- здійснення суду над особами духовного звання і мирянами;
- розгляд справ про перехід осіб різного віровизнання у православ'я;
- сімейно-шлюбні справи тощо.

Після ліквідації Київської духовної консисторії у 1919 р. документи та архів установи знаходились на зберіганні у Київському обласному історичному архіві. Під час Другої світової війни фонд Київської духовної консисторії залишався в м. Києві.

У березні 1944 р. фонд Київської духовної консисторії було передано до Центрального державного історичного архіву УРСР у м. Києві (далі – ЦДІА УРСР у м. Києві) (створення ЦДІА УРСР у м. Києві передбачалося наказом НКВС УРСР від 24 червня 1941 р.).

У 1992 р. “Центральний державний історичний архів УРСР у м. Києві” перейменовано на “Центральний державний історичний архів України, м. Київ” відповідно з додатком до

постанови Кабінету Міністрів України від 21 липня 1992 р. № 415 “Про затвердження Положення про Головне архівне управління при Кабінеті Міністрів України”.

В умовах воєнного часу передавання документів було проведено без оформлення акта приймання-передавання документів і акта перевіряння наявності та стану документів з приблизним підрахунком кількості справ та обсягів документів.

Документи надійшли до ЦДІА УРСР у м. Києві разом з діловодним описом. Діловодний опис складено російською мовою від руки в [1840 р.], його заголовки не розкривали змісту справ. Самі документи опису складено також російською мовою з використанням елементів староукраїнської та частково польської мов.

У 2023 р. архівом проведено удосконалення опису 289 фонду 127 шляхом науково-технічного опрацювання документів (уточнення заголовків і крайніх дат) та передрук опису з одночасним перекладом українською мовою. До опису внесено 54 (п'ятдесят чотири) справи постійного зберігання з № 1 по № 65. Номери вибулих справ до нового опису не включено (див. підсумковий запис).

До опису 289 фонду 127 ввійшли справи, що містять документи про прийняття у духовне звання та виключення з духовного звання, висвячення у стихар, закріплення парафій, звільнення за штат, переміщення, негідну поведінку духовних осіб, позбавлення сану, розподіл службових обов'язків, рукоположення у священники та диякони, смерть священно- та церковнослужителів; розгляд скарг; надання дозволів на будівництво, ремонт церков, богослужіння; відведення, розподіл земель між церквами, поміщиками; незаконні володіння землею, дозволи на укладання шлюбів; заподіяння кривд, образ; не виплату грошей та інші справи, що за територіальною ознакою віднесені в діловодстві фондоутворювача до Липовецького повіту за 1821–1834 рр. Є грамоти з паперовими кустодіями, документи з сажовими, сургучними печатками, план і фасад кам'яної церкви св. Луки приписного с. Струтинка.

Опис складається з таких розділів: перша графа – номери за порядком; друга графа – індекс справи (діловодний номер); третя графа – заголовок справи (тому, частини); четверта графа – крайні дати документів справи (тому, частини); п'ята графа – кількість аркушів у справі (томі, частині); шоста графа – примітки.

Недіючий опис включено на правах справи до опису 1081, Недіючі описи.

Доступ до документів надається на загальних засадах. До справ, що знаходяться у незадовільному фізичному стані – доступ обмежений.

До опису складено: титульний аркуш, передмову, список скорочень та підсумковий запис.

СПИСОК СКОРОЧЕНЬ

м-ко	—	містечко
пов.	—	повіт
р., рр.	—	рік, роки
св.	—	святий, святої, святих
с.	—	село

**ЦЕНТРАЛЬНИЙ ДЕРЖАВНИЙ
ІСТОРИЧНИЙ АРХІВ УКРАЇНИ,
м. КИЇВ**

Фонд № 127
Опис № 289
справ постійного зберігання
за 1821 рік

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ЦДІАК України

_____ Ярослав ФАЙЗУЛІН

_____ 2023 р.

№№ з/п	Індекс справи (діловодний номер)	Заголовок справи (тому частини)	Крайні дати документів справи (тому, частини)	Кількість аркушів у справі (томі, частині)	При- мітки
1	2	3	4	5	6
1		Справа про рукоположення студента вищого відділення Київського духовного повітового училища Василя Вороновича у диякони до церкви Покрова Пресвятої Богородиці с. Цибулів. Є документи за 1820 р.	4 січня 1821 р. – 17 вересня 1824 р.	27	
2		Справа про накладення штрафу на протоієрея церкви Вознесіння Господнього с. Ситківці Олександра Липницького та благочинного протоієрея церкви Пресвятої Трійці м-ка Іллінці (Линці) Петра Шидловського за незаконний ремонт церкви св. Михаїла с. Дібрівка. Є документи за 1820 р.	10 січня 1821 р. – 19 січня 1822 р.	79	
3		Справа за повідомленням Подільського губернського правління про пошук в метричних книгах церкви Покрова Пресвятої Богородиці с. Шабельня записів про народження арештантів Гавриїла Квасневського (він же Лозинський) та Варфоломія Дем'яновича	22 січня – 22 липня 1821 р.	22	
4		Справа за проханням жителя м-ка Монастирище Рафаїла Лоєцького про прийняття у духовне звання	3–25 січня 1821 р.	7	
5		Справа про рукоположення студента класу словесності Київської духовної семінарії Василя Попеля у диякони до церкви св. Димитрія с. Чернявка. Є документ за 1820 р.	20 січня – 3 вересня 1821 р.	29	

1	2	3	4	5	6
6	Справа за проханням парафіян церкви св. Михаїла с. Очеретня про усунення від парафії священника Андрія Топольського. Є документ за 1820 р.	14–29 січня 1821 р.	8		
7	Справа про висвячення у стихар дячка церкви св. Параскеви с. Бабин Гавриїла Вольченка. Є документи за 1820 р.	27 січня – 25 лютого 1821 р.	16		
9	Справа за скаргою священника церкви св. Михаїла с. Очеретня Микити Левицького про захист від наклепів священника церкви Успіння Пресвятої Богородиці с. Бузівка Таращанського пов. Йосифа Судакевича. Є документи за 1820 р.	29 січня 1821 р. – 6 березня 1824 р.	61		
10	Справа за скаргою священника церкви св. Михаїла с. Очеретня Микити Левицького на дячка Івана Мервинського через заподіяння кривд і образ	14 лютого 1821 р.	2		
12	Справа про рукоположення студента вищого відділення Київського духовного повітового училища Діонісія Яновського у диякони до церкви св. Михаїла с. Кантелина	15 лютого – 20 травня 1821 р.	8		
13	Справа за проханням священника соборної церкви Воскресіння Христового м-ка Липовець Максима Росславського про розгляд наклепів щодо його нібито негідної поведінки. Є документи за 1820 р.	8 лютого – 14 березня 1821 р.	7		
14	Справа про надання дозволу на ремонт церкви Зачаття праведної Анни с. Уланівка. Є реєстр книг	18 лютого – 30 жовтня 1821 р.	6		
15	Справа про переміщення дячка церкви св. Параскеви с. Бачкурин Марка Богдановича до церкви св. Михаїла с. Вербувата Уманського пов. Є документ за 1818 р.	14 березня 1821 р. – 4 вересня 1822 р.	30		
16	Справа за повідомленням Київського губернського правління про здійснення трьох незаконних вінчань священником церкви Успіння Пресвятої Богородиці м-ка Оратів	26–29 березня 1821 р.	3		

1	2	3	4	5	6
17	Справа про рукоположення диякона церкви Покрова Пресвятої Богородиці с. Рижавка Уманського пов. Іоанна Леоновича у священники до церкви св. Косьми і Даміана с. Охрімове. Є грамота за 1820 р.		30 березня – 29 червня 1821 р.	23	
18	Справа за проханням уповноваженого поміщиці, графині Текли Потоцької Лева Каменського про позбавлення сану священника церкви Покрова Пресвятої Богородиці с. Кошлани Семена Усаневича через негідну поведінку. Є документи за 1820 р.		20 квітня 1821 р. – 4 березня 1824 р.	141	
19	Справа за поданням присутнього Липовецького духовного правління Максима Росславського про призначення двох священників соборної церкви Воскресіння Христового м-ка Липовець Семена Кремінського та церкви Пресвятої Трійці с. Довжок Полікарпа Гришківського на посади благочинних		23 квітня 1821 р. – 15 березня 1826 р.	10	
20	Справа за проханням старости церкви св. Димитрія с. Гоноратка Григорія Голубця та парафіян про надання дозволу на ремонт і будівництво притвору; про розгляд скарги священника церкви св. Косьми і Даміана с. Франтівка Авксентія Атаназевича на благочинного священника Карпа Заушкевича через нібито надання ним дозволу замість ремонту церкви побудувати нову церкву		27 квітня 1821 р. – 25 вересня 1823 р.	31	
21	Справа про звільнення дячка церкви Пресвятої Трійці м-ка Іллінці (Линці) Іоанна Тарнопольського		28 квітня – 22 жовтня 1821 р.	15	
22	Справа про виключення дячка церкви Різдва Пресвятої Богородиці м-ка Лукашівка Висоцького та паламаря церкви св. Параскеви с. Бабин Григорія Зелінського з духовного звання. Є документи за 1806, 1811 рр.		30 квітня 1821 р. – 20 червня 1824 р.	42	
24	Справа про призначення Кирила Романовича паламарем до церкви Пресвятої Трійці м-ка Іллінці (Линці) на місце паламаря Івана Ільницького, звільненого за неодноразові втечі. Є документи за 1813–1815 рр.		2 травня – 30 листопада 1821 р.	21	

1	2	3	4	5	6
26	Справа за проханням священника, виконуючого обов'язки диякона церкви Різдва Пресвятої Богородиці м-ка Лукашівка Ісаакія Лужинського про відведення для нього садибної землі для будівництва будинку. Є документ за 1820 р.	8 травня 1821 р. – 15 лютого 1822 р.	20		
27	Справа за проханням уповноваженого поміщиці Іоанни Струтинської (дівоче Замойська), дворянина Миколи Беренса про розмежування орної та сінокісної земель, що належать соборній церкві Воскресіння Христового м-ка Липовець	12 травня – листопад 1821 р.	14		
28	Справа про надання дозволу на ремонт церкви св. Іоанна Богослова с. Яблуновиця	16 травня – 6 червня 1821 р.	7		
30	Справа про висвячення у стихар паламаря церкви св. Параскеви с. Даньківка Карпа Терравського. Є документ за 1820 р.	20 травня – вересень 1821 р.	15		
31	Справа про рукоположення дячка церкви св. Димитрія с. Іваньки Іоанна Яворського у диякони до церкви св. Димитрія с. Росоша. Є грамота за 1817 р.	23 травня – 25 червня 1821 р.	16		
32	Справа про виключення паламаря церкви Пресвятої Трійці с. Довжок Луки Станіславського з духовного звання	13–24 травня 1821 р.	5		
33	Справа за скаргою священника церкви св. Михайла с. Очеретня Микити Левицького про перешкоджання священником Андрієм Топольським у виконанні ним службових обов'язків	23 травня – 2 червня 1821 р.	7		
34	Справа за проханнями священників церков Покрова Пресвятої Богородиці м-ка Липовець Андрія Шпилярського та Різдва Пресвятої Богородиці м-ка Кальник Іоанна Левицького про переміщення одного на місце другого	7 червня 1821 р. – 29 березня 1822 р.	16		
35	Справа за скаргою протоієрея соборної церкви Воскресіння Христового м-ка Липовець Ігнатія Бицького на священника Максима Росславського про незаконне захоплення хутора	9 червня 1821 р. – 31 грудня 1825 р.	7		

1	2	3	4	5	6
37	Справа про надання дозволу на ремонт дерев'яної дзвіниці при церкві св. Параскеви с. Даньківка		15–20 червня 1821 р.	4	
38	Справа за проханням колишнього священника церкви св. Димитрія с. Росоша Петра Озембського про надання дозволу на богослужіння. Є документи за 1820 р.		16–22 червня 1821 р.	12	
40	Справа за скаргою вдови священника церкви св. Онуфрія м-ка Новий Дашів Параскеви Порицької на священника Іллю Дієвського про невиплату частини прибутків		3 червня – 13 серпня 1821 р.	12	
41	Справа за скаргою парафіян церкви св. Іоанна Богослова с. Шабастівка про негідну поведінку дячка Никифора Павловського		3 липня 1821 р. – 20 лютого 1822 р.	20	
42	Справа про рукоположення диякона церкви св. Димитрія с. Росоша Іоанна Яворського у священники до церкви св. Димитрія с. Іваньки		24 липня – 26 жовтня 1821 р.	19	
43	Справа про смерть священника церкви св. Димитрія с. Росоша Семена Яворського. Є указ за 1812 р.		10 серпня – 2 вересня 1821 р.	4	
45	Справа про звільнення священника церкви св. Параскеви с. Зарубинці Іоанна Зелінського за штат		5 жовтня – 16 грудня 1821 р.	6	
46	Справа за проханням синів померлого дячка церкви Преображення Господнього с. Зозів Мартиніана та Кіндратія Яновських про прийняття у духовне звання		10 вересня 1821 р. – 17 вересня 1825 р.	23	
47	Справа про смерть священника церкви Преображення Господнього с. Зозів Дмитра Завального		16–18 вересня 1821 р.	3	
48	Справа за проханням вдови священника церкви Преображення Господнього с. Зозів Меланії Завальної про закріплення за її дочкою Анною парафії з наданням дозволу на шлюб з випускником класу богослів'я Київської духовної семінарії Олександром Менчицем		16 вересня 1821 р. – 22 вересня 1823 р.	39	

1	2	3	4	5	6
50	Справа про рукоположення випускника Київської духовної семінарії Федора Зелінського у священники до церкви св. Параскеви с. Зарубинці	15 жовтня 1821 р. – 19 вересня 1822 р.	18		
51	Справа за проханням сина дячка церкви Преображення Господнього с. Зозів Семена Самборського про прийняття у Київське духовне училище на казенне утримання	17 вересня – 2 грудня 1821 р.	5		
53	Справа про висвячення у стихар паламаря церкви Пресвятої Трійці с. Якубівка Феодосія Значківського	20 вересня – грудень 1821 р.	13		
54	Справа про порушення священником соборної церкви Воскресіння Христового м-ка Липовець Максимом Росславським правил вінчання селянина Лукіяна Голодова з Пелагеею Романюковою	5 жовтня 1821 р. – 8 жовтня 1829 р.	72		
55	Справа про рукоположення копіїста Махнівського духовного правління Іоанна Воронькевича у диякони до церкви Успіння Пресвятої Богородиці м-ка Княжа Криниця	4 листопада 1821 р. – 1 лютого 1822 р.	24		
56	Справа за скаргою дружини солдата Наталії Гулюватюкової на священника церкви св. Димитрія с. Зозівка Василя Усаневича про заподіяння кривд і образ	7 листопада 1821 р. – 28 лютого 1822 р.	10		
57	Справа за повідомленням Київського губернського правління про заборону протоієрею соборної церкви Воскресіння Христового м-ка Липовець Ігнатію Бицькому писати скарги	11 листопада 1821 р. – 18 жовтня 1822 р.	13		
58	Справа про негідну поведінку дячка церкви Пресвятої Трійці с. Якубівка Івана Шпотаківського	26 листопада 1821 р. – 25 лютого 1822 р.	14		
59	Справа за рапортом регента хору Києво-Софійського митрополичого дому Арефи Цибульського про відпустку співака Івана Черняка до м-ка Іллінці (Линці)	13 грудня 1821 р. – 15 січня 1822 р.	6		
60	Справа за повідомленням Київського губернського правління про втечу та смерть жителя с. Плисків Стефана Лайтеренка. Є документ за 1819 р.	9–31 грудня 1821 р.	14		

1	2	3	4	5	6
61	Справа за скаргою соборної церкви Воскресіння Христового м-ка Липовець Семена Креминського про перешкодження сестрою священника Топольського у заселенні в придбаний будинок	16 грудня 1821 р. – 30 квітня 1824 р.		38	
62	Справа про смерть священника церкви св. Параскеви с. Бабин Іоанна Доманського	9–20 грудня 1821 р.		2	
64	Справа за проханням жителів приписного с. Струтинка Демида Осадчого, Степана Гудими про надання дозволу на будівництво кам'яної церкви на честь св. Луки. Є план з фасадом церкви	6 червня 1821 р. – 30 грудня 1834 р.		37	
65	Справа про рукоположення студента Київської духовної семінарії Юхима Гутовського у диякони до церкви Покрова Пресвятої Богородиці с. Животівка. Є документи за 1820 р.	23 січня 1821 р. – 14 липня 1825 р.		38	

До опису внесено 54 (п'ятдесят чотири) справи з № 1 по № 65, у тому числі:

вибули №№ 8, 11, 23, 25, 29, 36, 39, 44, 49, 52, 63 – **11 справ.**

Укладач опису

Архівіст I категорії
відділу довідкового апарату та обліку документів

Вікторія ЛЯШЕНКО

СХВАЛЕНО

Протокол засідання ЕПК

ЦДІАК України

28.09.2023 № 10

Начальник відділу
забезпечення збереженості документів

Тетяна СОЛОМКО

Завідувач архівосховища відділу
забезпечення збереженості документів

Юрій КРАСНОБОКИЙ

02.10.2023 р.